

POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Sławomir Niedzielak

w sprawie obwinionego adwokata M. W.
po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej
na posiedzeniu w dniu 20 sierpnia 2020 r.
zażalenia obwinionego
na zarządzenie Prezesa Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury
z dnia 14 listopada 2019 r., sygn. akt WSD (...)
o odmowie przyjęcia kasacji

postanowił:

- 1. utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie,**
- 2. kosztami postępowania odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w [...]. postanowieniem z dnia 11 marca 2019 r., w sprawie o sygn. akt SD (...), w sprawie adwokata M. W. obwinionego z art. 80 ustawy z dnia 12 sierpnia 2019 r. (Dz.U.2019.1513) – Prawo o adwokaturze (dalej: PoA) w zw. z § 1 ust. 2, § 4, § 6, § 49 i § 50 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, w przedmiocie wniosku obwinionego o przekazanie sprawy do rozpoznania sądowi dyscyplinarnemu działającemu przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w [...]. jako miejscowo właściwemu postanowił:

1. wniosku nie uwzględnić.

Odwołanie od tego postanowienia w imieniu obwinionego złożył jego obrońca – adwokat M. H.

Zaskarżył postanowienie w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie:

1. art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 95n PoA polegające na nieprzekazaniu sprawy do rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu działającemu przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w [...]. jako miejscowo właściwemu,
2. art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 95n ust. 1 PoA poprzez wszczęcie i prowadzenie postępowania dyscyplinarnego w sytuacji, gdy w sprawie niniejszej zachodzi brak skargi uprawnionego oskarżyciela, gdyż oskarżycielem członka organu izby adwokackiej może być tylko Rzecznik Dyscyplinarny Adwokatury, a nie rzecznik dyscyplinarny izby adwokackiej tak jak w niniejszej sprawie.

W związku z tymi zarzutami, odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu działającemu przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w [...]. jako miejscowo właściwemu, ewentualnie o umorzenie postępowania w sprawie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury postanowieniem z dnia 12 września 2019 r., w sprawie o sygn. akt WSD (...), utrzymał w mocy postanowienie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w [...]. z dnia 11 marca 2019 r.

Kasację od tego postanowienia wywiódł obwiniony adw. M. W.

Zaskarżył postanowienie w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a w szczególności:

1. art. 92 PoA, polegające na nieuwzględnieniu, że właściwym do rozpoznania sprawy jest sąd dyscyplinarny przy ORA w [...].,
2. art. 92 PoA, polegające na nieuwzględnieniu, że tylko szczególne okoliczności wymienione w tym przepisie mogą prowadzić do zmiany właściwości sądu I instancji,

3. art. 90 pkt 1 PoA w zw. z 95 pkt 1 i 2 PoA, polegające na prowadzeniu postępowania, mimo, że nie zostało w ogóle wydane na żadnym posiedzeniu ani rozprawie orzeczenie o wszczęciu postępowania,
4. art. 95h pkt 1 i 2 i art. 95i PoA, polegające na wydaniu niekorzystnego orzeczenia dla strony skarżącej w zakresie nie objętym środkiem odwoławczym, a więc co do właściwości rzeczownika,
5. art. 90 pkt 1 PoA, polegające na prowadzeniu postępowania mimo braku skargi uprawnionego oskarżyciela, którym w stosunku do członka organów adwokatury może być tylko Rzecznik Dyscyplinarny Adwokatury.

W związku z tymi zarzutami, wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania w sprawie.

Prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury zarządzeniem z dnia 14 listopada 2019 r., sygn. akt WSD (...), odmówił przyjęcia kasacji. Stwierdził bowiem, że zgodnie z ustawą Prawo o adwokaturze, kasacja przysługuje wyłącznie od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji.

Zażalenie na wyżej wskazane zarządzenie wniósł obwiniony adwokat M. W.

Obwiniony zaskarżył zarządzenie (omyłkowo nazwane postanowieniem) w całości. Zaskarżonemu zarządzeniu zarzucił naruszenie art. 91a ust. 1 PoA w zw. z art. 93 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., polegające na przyjęciu, że postanowienie sądu nie jest orzeczeniem.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wywiedzione zażalenie nie jest trafne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Analiza zaskarżonego zarządzenia przez pryzmat podniesionych przez skarżącego zarzutów, nie daje podstaw do zakwestionowania zasadności odmowy przyjęcia kasacji. W realiach niniejszej sprawy kasacja jest bowiem niedopuszczalna z mocy prawa. Wprawdzie nie zostało to wyartykułowane wprost w części dyspozytywnej zaskarżonego zarządzenia, niemniej jednak analiza całości treści zarządzenia jasno wskazuje, że u podstaw odmowy przyjęcia kasacji legło właśnie takie stanowisko.

Należy podnieść, że w świetle treści art. 91a PoA w zw. z art. 95 ust. 2 PoA i art. 88a ust. 1 PoA, rozstrzygnięcia sądu dyscyplinarnego w sprawach dyscyplinarnych adwokatów mają postać orzeczeń lub postanowień, zaś kasacja (tzw. zwykła) może być wniesiona wyłącznie od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji, nie zaś od postanowienia tego Sądu wydanego w drugiej instancji.

Przywołana regulacja jest zupełna i brak jest podstaw do odpowiedniego stosowania w zakresie, który normuje przepisów Kodeksu postępowania karnego – na mocy art. 95n PoA – w szczególności zaś art. 93 tego Kodeksu. Niezależnie bowiem, jak oceniać postąpienie ustawodawcy, w świetle zasad prawidłowej techniki legislacyjnej, pojęcie „orzeczenia” w rozumieniu ustawy Prawo o adwokaturze, w tym art. 91a tej ustawy, jest węższe niż pojęcie „orzeczenia” określone w art. 93 § 1 Kodeksu postępowania karnego i nie obejmuje postanowień sądu dyscyplinarnego w sprawach dyscyplinarnych adwokatów. „Orzeczenie” takiego sądu może być – co do zasady – wydane jedynie na rozprawie i stanowi wyłącznie odpowiednik „wyroku” w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania karnego.

Na marginesie wskazać należy, że wprawdzie od postanowień wydanych przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury, jak i sądy dyscyplinarne izb adwokackich – na podstawie art. 95n PoA w związku z art. 521 k.p.k. – uprawnienie do wniesienia kasacji (tzw. nadzwyczajnej) przysługuje Prokuratorowi Generalnemu (patrz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2019 r., sygn. akt. II DSI 67/18), niemniej jednak w omawianych realiach byłaby ona także niedopuszczalna, gdyż postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, które skarżący próbuje wzruszyć, nie ma przymiotu postanowienia kończącego postępowanie (co jest warunkiem koniecznym dopuszczalności takiej kasacji), dotyczy bowiem wyłącznie kwestii określenia sądu właściwego, który to sąd dopiero w przyszłości zajmie się odpowiedzialnością dyscyplinarną skarżącego za zachowanie wskazane we wniosku o ukaranie.

W tym stanie rzeczy, wbrew zapatrywaniom skarżącego, nie przysługuje mu prawo do wniesienia kasacji i dlatego też należało orzec jak na wstępie.

